

Netopirji so v Bibliji omenjeni trikrat

Primož Presetnik

Dolgo sem vedel, da so netopirji omenjeni v Bibliji, saj mi je o tem pripovedoval neutrudni Nizozemec Peter Lina. Letos pa sem se le potrudil poiskati te zapise. Netopirji so v bibliji omenjeni trikrat (Levitik 11:13-19, Devteronomij 14:11-18, Izaija 2:18-21). V tretji Mojzesovi knjigi Stare zaveze (Levitik) so večinoma zapisani nauki, za katere je izraelski bog naročil Mojzesu, naj jih širi med Izraelce. Podobno so v peti Mojzesovi knjigi (Devteronomij) zapisane Mojzesove pridige Izraelcem na planoti Moab, tik preden so ti vkorakali v t.i. Obljubljeno deželo. Med temi zapisi so netopirji omenjeni med naštevanjem t.i. nečistih živali, torej tistih, ki naj se jih ne je. V knjigi preroka Izaija pa ta v prerokbi "Gospodov dan bo strašen" napoveduje, da bodo maliki vrženi krtom in netopirjem.

SLIKA 34. Biblija.

V okvirčkih si lahko preberete te zapise v slovenskem standardnem prevodu, ki ga je izdala Svetopisemska družba Slovenije (<https://www.biblija.net/>). Iste odstavke pa si preberite še v prvem slovenskem prevodu, se pravi v Dalmatinovi bibliji iz leta 1584 (<http://www.dlib.si>). Tam so netopirji sicer omenjeni kot "nadopirji", vendar je besedilo popolnoma razumljivo.

Morda kdo misli, da se mi uvrščenost netopirjev v ta besedila ne zdi najbolj laskava. Vendar poglejmo z druge strani. Te tekste bi lahko šteli tudi kot prvo zapovedano zaščito teh živali, saj se jih ne sme jesti, hkrati pa so tako mogočni, da se jim meče tudi zlate in srebrne malike.

Levitik 11

¹³ *Izmed ptic naj se vam gnusijo – ne smete jih jesti, gnusoba so – naslednje: orel, brkati ser, jastreb,* ¹⁴ *kanja, sokol po njegovih vrstah,* ¹⁵ *krokar po vseh njegovih vrstah,* ¹⁶ *noj, postovka, galeb, kragulj po njegovih vrstah,* ¹⁷ *čuk, kormoran, čebelar,* ¹⁸ *sova, kavka, mrhar,* ¹⁹ *štorklja, deževnik po njegovih vrstah, smrdokavra in netopir.*

Inu letu vam bodi mersku mej Ptizami, de od nyh nejefta: * Poftoin, Iastreb, Ribizh, Kajna, * Lujn, inu kar je njega shlahte, Vfi Vranuvi shnyh shlahto. Shtraus, Sova, Kukoviza, Kragul, inu kar je njega shlahte, Zhofitel, Lobud, Zhuk, Nadopir, * Disheunik, Shtorklja, Rajnger, * Shoja, inu kar je nje shlahte. Vdab inu Laftoviza. Vse tudi kar se gible mej Ptizami, inu hodi po shtirih nogah, tu ima vam mersku biti.

Devteronomij 14

¹¹ Vse čiste ptice smete jesti. ¹² Te pa so, ki jih ne smete jesti: orel, brkati ser, jastreb, ¹³ kanja, sokol, lunj po njegovih vrstah, ¹⁴ krokar po njegovih vrstah, ¹⁵ noj, postovka, galeb, kragulj po njegovih vrstah, ¹⁶ čuk, čebelar, sova, ¹⁷ kavka, mrhar, kormoran, ¹⁸ štorcklja, deževnik po njegovih vrstah, smrdokavra in **netopir**. ¹⁹ In vse krilate žuželke so za vas nečiste: ne smete jih jesti. ²⁰ Vso čisto perutnino pa smete jesti.

Vfáke zhište Ptice jéte. Letu fò pak te, katere némate jésti: Pofstoin, Jastreb, Ribizh, Pondirek, Pofstolka, Kajna šfvojo shlahto, inu vfi Vranuvi inu nyh shlahta. Shtraus, Sova, Kukoviza, Kragul, inu njega shlahta. Zhoffitel, Zhuk, Nadopir, Disheunik, Shtorkla, Løbud, Ranger, Shoja inu nje shlahta. Vdab inu Lastoviza. Vfè letajozhe kar lasi, tu ima vam nezhistu biti, inu sa némašh iésti. Vfáke zhište Ptice imate vñ jésti.

Izaija 2

GOSPODOV dan bo strašen

¹⁸ Maliki bodo popolnoma izginili:

¹⁹ ljudje bodo šli v skalnate votline

in v zemeljske jame,

v strahu pred GOSPODOM

in pred njegovim vzvišenim veličastvom,

ko se bo vzdignil, da prestraši zemljo.

²⁰ Tisti dan bodo ljudje vrgli

krtom in **netopirjem**

svoje srebrne in zlate malike,

ki so si jih naredili, da bi jih molili,

²¹ in bodo šli v gorske votline

in v skalne razpoke,

v strahu pred GOSPODOM

in pred njegovim vzvišenim veličastvom,

ko se bo vzdignil, da prestraši zemljo.

Inu Maliki bodo zhištu satreni.

Tedaj pojdeo v Skale tiga pezhovja, inu v prepadi te Semle, pred GOSPODNIM strahom, inu pred njegovim zhaftitim Velizhaftvom, kadar se bo vsdignil, de bo Semlo strafil. Taifti zhas bo vfáki prozh vèrgal fvoje fheberne inu slate Malike (katere si je bil puštil sfuriti, de bi je molil) v Kártave inu Nadopirjeve lukne, de bo mogel v Skale inu v Iame v pezhovjej vlejšti, pred GOSPODNIM strahom, inu pred njegovim zhaftitim velizhaftvom, kadar se bo vsdignil, de bo Semlo * strafil.